

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ДВНЗ «Харківський
коледж будівництва, архітектури
та дизайну»

Г.І. Филипенко

2019 р.

**Критерії оцінювання
знань та умінь абітурієнтів під час
складання екзамену з малюнку**

ЗМІСТ ЕКЗАМЕНУ ТА ВИМОГИ ДО АБІТУРІЄНТА

Завдання абітурієнта на вступному екзамені з малюнку виконати малюнок композиції з 3-х геометричних тіл з натури на ватмані А-2 за допомогою простих олівців різної м'якості та гумки.

Папір видається екзаменаційною комісією.

Час виконання роботи – 3 повних астрономічних години без перерви.

Необхідні умови для проведення екзамену

– Натюрморт – композиція з 3-х геометричних гіпсових фігур розташовується на столі заввишки 70 см, біля стіни, та рівновіддаленій відстані від бокових стін.

– Натюрморт складається з 3-х простих геометричних фігур, одна з яких тіло обгортання. Вірогідні фігури: шар, циліндр, конус, куб, шестигранна призма, піраміда. Три геометричні фігури повинні утворювати композицію, тобто знаходитись на близькій відстані і мати у складі одну домінуючу за розміром чи за висотою фігуру.

– Композиція повинна бути освітлена освітлювачем направленою світла, що фіксується на штативі на 30-40 см вище натюрморту, трішки ліворуч, щоб світло падало на фігури під кутом 45° , а падаючі тіні були чітко виявлені на предметній площині. Також у приміщенні повинно бути загальне освітлення, яке б дозволило абітурієнтам гарно бачити власні малюнки.

– Перед екзаменом мольберти та стільці повинні бути розташовані навколо натюрморту за шахматно-радіальною схемою, під кутом $30-40^\circ$ до натюрморту, що дозволяє не затуляти зображення один одному.

– Усі абітурієнти малюють сидячи, що є традиційним способом, застосовуваним багато років в класичних навчальних закладах. Таким чином лінія горизонту проходить крізь композицію чи трішки вище. Це дозволяє зобразити її на малюнку.

Засіб оцінювання екзаменаційних робіт

Малюнки оцінюються за 12-ти бальною шкалою.

Дванадцять балів виставляється, якщо малюнок відповідає усім 12 критеріям, що наведені нижче.

Невиконання одного критерію призводить до зникнення оцінки на один бал, двох – на 2 бали і т.д.

Критерії оцінювання екзаменаційних робіт з малюнку

- 1 Правильна композиція малюнку.
- 2 Правильне відображення плановості предметів.
- 3 Правильне відображення пропорційних співвідношень між предметами.
- 4 Правильне відображення пропорцій кожного з 3-х предметів окремо.
- 5 Правильна побудова кожного з 3-х предметів окремо, відповідно до правил перспективи.
- 6 Загальна узгодженість зображення усіх 3-х предметів відповідно до правил перспективи.

- 7 Правильне відображення ліній побудови для утворення геометричної «прозорості» предметів.
- 8 Правильний розподіл і побудов світлотіні для відображення об'єму кожного з 3-х предметів.
- 9 Загальна узгодженість розподілу світлотіні відповідно до джерела світла.
- 10 Правильне відображення тональної ступневості і рівня контрасту, відповідно до закону світлотіні.
- 11 Правильне відображення повітряної перспективи і виявлення гіпсової фактури предметів за допомогою тонального відпрацювання фону.
- 12 Висока якість штриху та контурних ліній.

Опис та застосування критеріїв

Критерій № 1. Правильна композиція малюнку.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт правильно обере масштаб зображення, правильно розташує групу предметів на малюнку згідно зорового центру та зорової рівноваги, залишить достатньо простору для зображення фону.

Критерій № 2. Правильне відображення плановості предметів.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт відтворить у малюнку щонайменше 3-и плани розташування предметів і тіней, зважаючи на розпланування ліній горизонту.

Критерій № 3. Правильне відображення пропорційних співвідношень між предметами.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт зважить на різні розміри предметів і правильно відтворить на малюнку співвідношення між розмірами зображуваних предметів.

Критерій № 4. Правильне відображення пропорцій кожного з 3-х предметів окремо.

Цей критерій передбачає правильне відтворення в малюнку пропорцій кожного окремого з 3-х зображуваних предметів. Передбачається, що зважить на особливості пропорцій кожного предмету з урахуванням зорових скорочень розмірів предметів в перспективі в залежності від ракурсів.

Критерій № 5. Правильна побудова кожного з 3-х предметів окремо, відповідно до правил перспективи.

Цей критерій передбачає застосування абітурієнтом усіх правил і законів перспективи для правильного відображення кожного окремого предмету в залежності від розташування лінії горизонту та ракурсів предметів, які передбачають відповідні точки сходу.

Критерій № 6. Загальна узгодженість зображення усіх 3-х предметів відповідно до правил перспективи.

Цей критерій передбачає відображення узгодженості перспективних зображень усіх 3-х предметів відповідних до існуючої лінії горизонту та єдиного кута зору.

Критерій № 7. Правильне відображення ліній побудови для утворення геометричної «прозорості» предметів.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт будуючи геометричні Цей критерій передбачає, що абітурієнт будуючи геометричні структури предметів згідно з

пропорціями та правилами перспективи, залишить лінії побудови, що насправді є невидимими і зобразить предмети напівпрозорими.

Критерій № 8. Правильний розподіл і побудова світлотіні для відображення об'єму кожного з 3-х предметів.

Цей критерій передбачає правильне розташування світлотіні на кожному з 3-х предметів в залежності від особливостей їх геометрії та об'ємів.

Критерій № 9. Загальна узгодженість розподілу світлотіні відповідно до джерела світла.

Цей критерій передбачає правильне та узгоджене зображення світлотіні усіх трьох предметів загалом згідно зі схемою освітлення, яку визначає джерело освітлення усього натюрморту.

Критерій № 10. Правильне відображення тональної ступневості і рівня контрасту, відповідно до закону світлотіні.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт зможе правильно підкреслити принципи побудови світлотіні за допомогою тонального нарощування контрасту.

Критерій № 11. Правильне відображення повітряної перспективи і виявлення гіпсової фактури предметів за допомогою тонального відпрацювання фону.

Цей критерій передбачає, що абітурієнт знайде правильні тональні співвідношення, для відпрацювання фону і відтворення тональної плановості, виявивши при цьому гіпсову фактуру геометричних предметів.

Критерій № 12. Висока якість штриху та контурних ліній.

Цей критерій передбачає високу культуру подачі малюнку за допомогою відпрацьованої техніки штриху та контурних ліній. Штрих має бути одноманітної якості по всій площині малюнку, контурні лінії наближатись до прямих, і мати щонайменше 3-и товщини.